

Centralna Komisja Egzaminacyjna

EGZAMIN GIMNAZJALNY W ROKU SZKOLNYM 2011/2012

CZEŚĆ HUMANISTYCZNA JĘZYK POLSKI

**ODPOWIEDZI I PROPOZYCJE OCENIANIA
PRZYKŁADOWEGO ZESTAWU ZADAŃ**

PAŹDZIERNIK 2011

Numer zadania	Poprawna odpowiedź	Liczba punktów	Zasady przyznawania punktów
1.	D	0 – 1	poprawna odpowiedź – 1 p. odpowiedź błędna lub brak odpowiedzi – 0 p.
2.	A	0 – 1	
3.	C	0 – 1	
4.	D	0 – 1	
5.	C	0 – 1	
6.	A	0 – 1	
7.	7.1. P 7.2. P 7.3. F	0 – 3	za każdą poprawną odpowiedź po 1 p. odpowiedź błędna lub brak odpowiedzi – 0 p.
8.	C	0 – 1	poprawna odpowiedź – 1 p. odpowiedź błędna lub brak odpowiedzi – 0 p.
9.	A	0 – 1	
10.	NT	0 – 1	poprawna odpowiedź – 1 p. odpowiedź błędna lub brak odpowiedzi – 0 p.
11.	11.1. T 11.2. N 11.3. N 11.4. T	0 – 4	za każdą poprawną odpowiedź po 1 p. odpowiedź błędna lub brak odpowiedzi – 0 p.
12.2.	B	0 – 1	poprawna odpowiedź – 1 p. odpowiedź błędna lub brak odpowiedzi – 0 p.
13.	D	0 – 1	
14.	C	0 – 1	
15.	D	0 – 1	
16.	B	0 – 1	
17.	D	0 – 1	
18.	B	0 – 1	
19.	D	0 – 1	
20.	B	0 – 1	

KRYTERIA DO ZADANIA Z LUKĄ

12.1.

1 p – wszystkie odpowiedzi poprawne

0 p. – brak elementu rozwiązania lub błędne wypełnienie któregoś z luk

POPRAWNE ROZWIĄZANIE

Luka 1. dała mi znać

Luka 2. że

Luka 3. wpadnij

Luka 4. Całuję

KRYTERIA DO ZADANIA KRÓTKIEJ ODPOWIEDZI

21.

2 p. – pełne rozwiązanie (uczeń podaje tytuł powieści, wymienia trzy postacie i wskazuje cechę charakterystyczną każdej z nich)

1 p. – brak jednego elementu rozwiązania

0 p. – więcej braków

PROPOZYCJA ODPOWIEDZI

Tytuł powieści: Potop	
Postać	Cecha wyróżniająca
Jan Onufry Zagłoba	Jest najbarwniejszą postacią w powieści; tryska humorem; często stosuje fortele, które niejednokrotnie ratują go z opresji.
Jerzy Michał Wołodyjowski	Najlepszy szermierz; pierwsza szabla Rzeczypospolitej; wzór rycerza; ze względu na niski wzrost zwany „małym rycerzem”.
Andrzej Kmicic (vel Babinicz)	Jest tą postacią w powieści, która przechodzi największą przemianę: na początku jawi nam się jako typowy zabijaka, potem staje się gorliwym obrońcą ojczyzny; jest jedyną postacią dynamiczną.

KRYTERIA DO ZADANIA ROZSZERZONEJ ODPOWIEDZI (ROZPRAWKI)

22.

Poziomy wykonania

Treść

4 p.	3 p.	2 p.	1 p.	0 p.
* praca odnosi się do problemu sformułowanego w temacie	* praca odnosi się do problemu sformułowanego w temacie	* praca w przeważającej części odnosi się do problemu sformułowanego w temacie	* praca jest luźno związana z problemem sformułowanym w temacie	* praca nie odnosi się do problemu sformułowanego w temacie lub praca nie zawiera argumentacji
* przedstawia stanowisko autora	* przedstawia stanowisko autora	* przedstawia stanowisko autora	* przedstawia stanowisko autora	
* zawiera trafną i wnikliwą argumentację	* zawiera trafną argumentację	* zawiera częściowo trafną argumentację	* zawiera próbę argumentacji	
* zachowuje logikę wyводу podkreśloną segmentacją tekstu	* w przeważającej części zachowuje logikę wyводу			

Cechy uwzględnione na skali:

1. Zgodność z tematem – odniesienie do problemu sformułowanego w temacie.
2. Stanowisko autora wobec problemu (sąd wyrażony pośrednio, sąd wyrażony bezpośrednio – postawiona teza lub hipoteza).
3. Trafność i wnikliwość argumentacji.
4. Logika wyводу (błąd rzeczowy zakłócający logikę wyводу powoduje obniżenie oceny o jeden poziom).

Komentarz

Oceny 4, 3, 2 przypisywane są odpowiednio tekstowi argumentacyjnemu: bardzo dobremu, średniemu, słabemu.

Ocena **1** przypisywana jest pracy, która nie spełnia kryteriów tekstu argumentacyjnego, ale świadczy o podjęciu przez ucznia próby argumentacji.

Segmentacja tekstu

1 p. – zachowany logiczny tok rozważań, segmentacja konsekwentna i celowa

0 p. – brak uporządkowania logicznego, segmentacja przypadkowa lub brak segmentacji

Styl

1 p. – styl konsekwentny, dostosowany do wyводу argumentacyjnego

0 p. – styl niekonsekwentny lub niedostosowany do wyводу argumentacyjnego

Język

2 p. – dopuszczalne 3 błędy składniowe lub leksykalne, lub frazeologiczne, lub fleksyjne

1 p. – dopuszczalne 4 błędy składniowe lub leksykalne, lub frazeologiczne, lub fleksyjne

0 p. – powyżej 4 błędów składniowych lub leksykalnych, lub frazeologicznych, lub fleksyjnych

Ortografia

1 p. – dopuszczalne 2 błędy

0 p. – powyżej 2 błędów

W przypadku uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się

1 p. – dopuszczalne 3 błędy

0 p. – powyżej 3 błędów

Interpunkcja

1 p. – dopuszczalne 3 błędy

0 p. – powyżej 3 błędów

W przypadku uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się

1 p. – dopuszczalne 4 błędy

0 p. – powyżej 4 błędów

PRZYKŁADY ODPOWIEDZI

Przykład 1.

Bohaterowie powieści Henryka Sienkiewicza często stawali przed koniecznością dokonywania wyborów. Czy refleksja nad ich zachowaniem może pomóc czytelnikowi w podejmowaniu trudnych decyzji życiowych? Napisz rozprawkę, w której odwołasz się do wybranej powieści poznanej w całości (*Krzyżacy*, *Quo vadis*, *Potop*).

Bohaterowie literaccy bardzo często stanowią wzór do naśladowania. Czytelnik, śledząc ich losy, często przeżywa różne niezwykle sytuacje, w których uczestniczą. Zdarza się tak szczególnie wtedy, gdy staje się świadkiem ich wewnętrznych zmagania, które stanowią wielką próbę charakteru. Postacie postawione przed koniecznością wyboru ukazują w swoich powieściach Henryk Sienkiewicz. Uważam, że ich zachowania mogą pomóc czytelnikowi w podejmowaniu trudnych decyzji życiowych.

Postacią, która w „Krzyżakach” przykuwa uwagę czytelników, jest niewątpliwie Jurand. Dla ratowania córki musiał wyrzec się najważniejszych dla niego wartości, czyli honoru i sławy rycerskiej. Podporządkował się dobrowolnie żądaniom swoich wrogów, spodziewając się, że w ten sposób odzyska Danusię porwaną przez rycerzy zakonnych. Ten dumny i niezwykły pan Spychowa, który budził strach wśród zakonników, musiał czekać pokornie pod murami Szczytna wystawiony na obelgi i pośmiewisko ze strony prostych knechtów. Potrafił zdławić gniew i nienawiść, znieść głód i zimno, aby ocalić swoje dziecko.

Jurand wykazał się wielką siłą charakteru, ponieważ wygrał najtrudniejszą walkę – przewycięzył samego siebie. Był w stanie znieść, w imię ojcowskiej miłości, okrutne cierpienia duchowe i fizyczne, bo przecież został nie tylko wystawiony na pośmiewisko, ale również okaleczony. Poniósł straszliwą klęskę, gdyż jego poświęcenie nie doprowadziło do przywrócenia wolności Danusi. Potrafił jednak mimo tego po raz kolejny podjąć nietłwą decyzję, by przebaczyć swojemu oprawcy. Mógł przecież odpłacić Zygrydowi za swoje kalectwo i cierpienia oraz śmierć córki, ale nie chciał się mścić i okazał mu miłosierdzie, dając przykład niezwykłego człowieczeństwa.

Warto brać z niego przykład wtedy, gdy trzeba rozwiązywać trudne problemy i dokonywać wyboru między najważniejszymi wartościami. Konsekwencje tych decyzji mogą być często trudne do udźwignięcia dla przeciętnego człowieka, dlatego zachowania Juranda mogą być pomocne w duchowym wspieraniu czytelnika, któremu los nie szczędził ciężkich przeżyć, i pomóc mu zachować siłę i wiarę w dramatycznych sytuacjach.

Jeśli ktoś będzie miał chwile wahania przed poświęceniem swojego czasu, pieniędzy lub marzeń dla dobra bliskiej osoby, powinien potraktować zmagania ze sobą Juranda oraz jego wybory jako dowód, że człowieka można złamać, ale nigdy pokonać, bo najważniejsze jest przekonanie, że należy przeciwstawiać się strachowi, okrucieństwu i złu w imię miłości i dobra dla tych, których obdarzamy uczuciami.

Przykład 2.

Bohaterowie powieści Henryka Sienkiewicza często stawali przed koniecznością dokonywania wyborów. Czy refleksja nad ich zachowaniem może pomóc czytelnikowi w podejmowaniu trudnych decyzji życiowych? Napisz rozprawkę, w której odwołasz się do wybranej powieści poznanej w całości (*Krzyżacy*, *Quo vadis*, *Potop*).

Bohaterowie powieści Henryka Sienkiewicza musieli zmagać się zarówno z przeciwnościami losu, jak i z własnymi słabościami. W krytycznych sytuacjach byli wystawieni na wielką próbę charakteru. Czy ich zachowania mogą pomóc czytelnikowi

w podejmowaniu trudnych decyzji życiowych? Uważam, że współczesny odbiorca nie może korzystać z doświadczeń Sienkiewiczowskich postaci, a ich postępowanie nie stanowi dla niego podstawy do naśladowania w momentach decydujących wyborów.

Andrzej Kmicic to jedna z najważniejszych postaci „Potopu” postawiona przed koniecznością stoczenia wewnętrznej walki. Musiał on rozstrzygnąć w swoim sumieniu, czy sprzeniewierzyć się przysiędze złożonej na krzyż i podjąć walkę o wolność ojczyzny, czy pozostać wiernym Radziwiłłom, którzy opuścili swego prawowitego władcę, i tym samym skazać się na haniebne miano zdrajcy ojczyzny. Nie wiedział, że Janusz Radziwiłł wykorzystał jego lojalność i zaufanie, aby posłużyć się nim, gdyby zaszła potrzeba przeciwstawienia się przeciwnikom uznania szwedzkiego króla za władcę Polski.

Podczas uczty, która została wydana dla szlachty przybyłej do Radziwiłła w celu obrony ojczyzny, Kmicic został postawiony przed koniecznością dokonania wyboru między najważniejszymi dla niego wartościami: honorem i miłością do ojczyzny. Uznał za ważniejszą przysięgę wierności, gdyż splamiłby swój honor i sprzeniewierzyłby się Bogu. W ten sposób skazał się na pogardę patriotycznej szlachty oraz naraził swoją ukochaną na wstyd i cierpienie. W słuszności podjętej decyzji utwierdziło go jednak zapewnienie księcia Janusza, że poddaje się on Szwedom, aby służyć Polsce i w ten sposób myśli o jej dobru.

Współczesny czytelnik nie znajdzie zbyt wielu sytuacji, w których postępowanie Kmicica mogłoby pomóc mu w podjęciu decyzji. To inne czasy, inni ludzie, inne sytuacje wymagające dokonywania wyborów. Sądzę, że możemy współczuć bohaterom powieści Henryka Sienkiewicza, możemy ich podziwiać za odwagę, determinację, lojalność i miłość, lecz realia ich świata i naszego są tak różne, że trudne decyzje musimy podejmować w oparciu o własne przemyślenia i wyznawane wartości i ponosić za nie odpowiedzialność.